

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dnię poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowana być nie może.
 Numer pojedynczy kop. 3.
 Dział: Tymoteusza B. M.
 Piątek: Nawrócenie św. Pawła Ap.
 Sobota: Polikarpa B. M. i Pauli. Wd.
 Niedziela: Jana Chryzostoma.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 0.
 Zachód " " " 23.
 Długość dnia godzin 8 minut 23.
 Przybyło " " " 45.

Wschód księżycy o godzinie 4 minut 40 r.
 Zachód " " " 28 w.
 Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 6 cali 8.

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Trendlera, ulica Senatorska № 18.
 Poniedziałek: Flawjana i Leonarda M.
 Wtorek: Franciszka Salezego.
 Środa: Martyń Panny Męcz.
 Czwartek: Piotra No'asko i Marceliny.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 5-ej rano.

KALENDARZ.

Zgromadzenia: Sesja półroczna zgromadzenia broniowników warszawskich. (Sala magistratu—godzina 6 wieczorem.)
Koncerta: Koncert p. Eweliny Syrwid-Sachockiej. (Sala reursy obywatelskiej—godzina 8 wieczorem.)
Widowiska: Teatr wielki: „Gizella“ i „Tańce perskie“ (pierwszy występ panny Marji Giuri); — Teatr rozmaitości: „Skarb“ i „Dom otwarty“; — Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Chęć sobie polecać“. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Mięsożerność Warszawy.

Co tydzień podajemy na tem miejscu wiadomości dotyczące przywozu na targ praski bydła tak stepowego jak i krajowego.
 Rozdrobione te cyfry nie dają jednak dokładnego pojęcia o mięsożerności Warszawy.
 Mając przed sobą dane statystyczne za cały rok 1883-ci chcemy wyciągnąć z nich i zestawić cyfry najciekawsze, które dadzą obraz doniosłości tej gałęzi handlu mającej na celu zaopatrzenie miasta naszego w najkonieczniejszy do wyżywienia jego mieszkańców artykuł.
 Dowiedziono więc na targ praski bydła stepowego w styczniu r. 1883-go: wołów 5,486, krów 38; w lutym 5,014 i 42; w marcu 6,042 i 32; w kwietniu 4,967 i 15; w maju 5,062 i 9; w czerwcu 6,889 i 14; w lipcu 6,028 i 24; w sierpniu 6,992 i 21; we wrześniu 9,143 i 121; w październiku 6,385 i 100; w listopadzie 5,820 i 387; w grudniu 7,419 i 179 — ogółem bydła stepowego w ciągu roku wołów 75,247 i krów 980.

Bydła krajowego w tychże miesiącach dowiedziono: w styczniu wołów 484, krów 377; w lutym 452 i 461; w marcu 501 i 471; w kwietniu 783 i 458; w maju 866 i 529; w czerwcu 373 i 548; w lipcu 185 i 413; w sierpniu 297 i 455; we wrześniu 378 i 521; w październiku 140 i 440; w listopadzie 325 i 568; w grudniu 446 i 497 — ogółem więc bydła krajowego w ciągu r. 1883-go wołów 5,230 i krów 5,738.

Zbierając te cyfry w jedną, wypadnie, iż na targu w ciągu wystawiono na sprzedaż sztuk bydła 87.195.

Bydła stepowego dostawiono najwięcej z gubernji charkowskiej 19,538 głów, dalej z wołyńskiej 14,266, kijowskiej 11,389, besarabskiej 9,160, poltawskiej 6,932, podolskiej 6,001, grodzieńskiej 5,290, mińskiej 2,824, ekaterynosławskiej 568, elisawetgradzkiej 413, wileńskiej 80 i taurydzkiej 68.

Olbrzymia ta ilość bydła rozkupioną została na rynku praskim, a dla samej Warszawy na ubój zakupiono w styczniu stepowych wołów 4,478, krów 29, krajowych wołów 52, krów 10; w lutym bydła 29, 3,939 i 39, kraj. 58 i 2; w marcu 4,847—29 i 135—14; w kwietniu 4,355—14, 151—4; w maju 4,195—7, 216—11; w czerwcu 5,623—12, 37—ni; w lipcu 4,893—20, 3—3; w sierpniu 5,548—17, —, 6; we wrześniu 7,172—116, —, —10; w październiku 5,055—60, —, —; w listopadzie 4,622—303, —, —1; w grudniu 5,804—142, 67—1. Ogółem dla nakarmienia Warszawy wołów stepowych 60,531, krów 788, krajowych wołów 719, krów 60, czyli razem 62,028 sztuk.

Resztę bydła stepowego 14,704 wołów i 194 krów oraz bydła krajowego na ubój wołów 115 krów 4, wykupiono do rozmaitych miejscowości.

Do chowu i dla obór w Warszawie i Pradze kupiono bydła krajowego wołów 3, krów 1,438; jako bydło robocze na prowincję wołów 4,393, krów 4,233.

Dla dopełnienia obrazu mięsożerności Warszawy

dołączamy, iż w przeciągu tegoż roku dowiedziono mięsa bitego wołowego przez rogatki i kolejami żelaznymi: w styczniu 15,197 pudów, w lutym 10,941, w marcu 14,786, w kwietniu 13,421, w maju 11,668, w czerwcu 13,232, w lipcu 11,424, w sierpniu 13,964, we wrześniu 18,641, w październiku 14,528, w listopadzie 13,463, w grudniu 18,522; czyli razem samej wołowiny 163,787 pudów, z których 140,641 przez rogatki, 16,625 koleją terespolską, 6,153 petersburską i 386 nadwiślańską.

Ograniczając się więc do mięsa wołowego tylko Warszawa zjadła w przeciągu r. 1883-go sztuk bydła 87,495 i 163,787 pudów mięsa.

Biorąc przeciętnie wagę wołu na 600 funtów i zamieniając wszystko na funty znajdziemy razem 60,868,480 funtów mięsa wołowego, czyli przypuszczając, iż ludność Warszawy wraz z przejezdniemi, armją itd. liczyła 500,000, wypadnie rocznie na każdą osobę 121²/₃ funtów.

Oprócz tego co tydzień na rynku praskim kupowano dla Warszawy przeciętnie około 700 cieląt, 900 wieprzy, a w czasie właściwym 600 baranów.

Dalej dowiedziono jeszcze do Warszawy cielęciny bitej 22,498 pudów, 19,119 pudów baraniny i 6,508 pudów wieprzowiny, co podnosi znacznie powyższą przeciętną, przyczem zauważyć należy, iż rachunkiem tym objęte nie zostały drób i zwierzyzna.

J. WZ

Z sali sądowej.

Truciele.

(Dokończenie.)

We wczorajszym numerze wspomnieliśmy już w kilku słowach o rozprawach sądowych, które wypełniły program wczorajszego posiedzenia. Przedstawiciel władzy oskarżającej (tow. prok-

ZAKŁĘTY DWÓR.

POWIEŚĆ W DWOCH TOMACH
 przez
Waleręgo Łozńskiego.

(Dalszy ciąg.)

Widzieliśmy jak zmysłne i okrutne porobił do tego przygotowania.
 Dniem jeszcze naprzód usunął największą przeszkodę, czujność psów.
 Waleśając się po całej okolicy, poznał w pobliskim miasteczku jakiegoś osławionego żyda przechowywacza kradzieży, a pod pozorem że do wielce zyskowej przysposabia się wyprawy, wyludził od niego truciznę na oba czujne i wierne psy.
 Dokonawszy teraz zbrodni, niekał co tehu przez pola i łąki.
 W znacznem oddaleniu przystanął na chwilę i obejrzał się po za siebie.
 Dom i stodoła stały w jasnych płomieniach...
 Zbrodniarz dziko łysnął oczyma.
 — Zaczyna się grzać nieboraczek — mruknął z okrutnem zadowoleniem.
 W tej chwili w przyległych Buczalach ponuro i donośnie zagrzmiwały dzwony.
 Zbrodniarz przeżegnał się skwapliwie.
 — Już biją na gwałt — poszepnął po chwili. — Tak prędko się spostrzegli...
 — Nie nie szkodzi — pocieszał się po krótkiej pauzie — przybędą za późno.
 I nie obcierając się, jął, jakby gnany furją, uciekać dalej.
 Nędznik ani się domyślał, że ohydna jego żądza zemsty zupełnie obca wybrała sobie ofiarę, okrutną zbrodniarza nad wcale niewinną zawiśla głową.

W blade oświetlonej chacie, siedziała Jadzia w kącie przy ścianie, głowę sparta na śnieżnej dłoni a myślom snąc wolny puściła obieg, bo w jej na pół przymrożonych oczach, i koło ust różanych malował się jakiś błogi, swobodny uśmiech!

Dziewczę roilo o przyszłym szczęściu, stawiało zamki na k. dzie, cieszyło się tęczowemi barwy bańki mydlanych.

Naraz znikł uśmiech, a twarz i oczy jakiś poważny i tęskny przybrały wyraz.

Dziewczę widocznie z marzeń na przyszłość wpadło w wspomnienia i wrażenia przeszłości.

Przypomniała sobie ten domek i kuźnię w małym odległym miasteczku, gdzie upłynęły pierwsze lata jej dziecięcego wieku.

Stanęły jej żywo przed oczami ta matka nieboszczka, której pieszczoty tak żywo tkwiły jej w pamięci, choć minęły tak dawno a trwały tak krótko.

Dziewczę westchnęło żalownie.

Nie wiedzieć dla czego wszystkie późniejsze chwile, przebyte w szczęściu i dostatku, nie miały dla niej tyle uroku, co te rzewne wspomnienia pierwszych pieszczot macierzyńskich.

— Biedna matka — szepnęła z westchnieniem — umarła nie widziawszy mnie więcej!...

I gorąca łza zakręciła się w jej cudnem oku.

A tuż odżył w pamięci i ów kowal, ojezmy ponury, zamyślony, który choć niemiłemi patrzył na nią oczyma, nigdy najmniejszej nie wyrządził jej krzywdy.

— On żyje zapewne do tej chwili! — poszepnęła dziewczyna, a główkę w głębokiem zamyśleniu pochyliła na piersi.

— Dlaczegoż muszę być tak obojętną mężowi mej matki? — zagadnęła się po chwili. — Dla czegoż matka moja nie mogła nigdy zgłosić się do mnie za życia?...

I napróżno zaczęła zaciskać się nad głęboką tajemnicą, która osłaniała jej urodzenie.

Do tej chwili nie wiedziała nawet, jakie właściwie nosiła nazwisko.

Ojciec wtajemniczył ją w swoje plany, swoje zamiary, ale nigdy nie wyjawiał swego imienia.

Dlategoż jej druga, przybrana matka, ta zacna dobra pani Tączewska nie umiała o nim powiedzieć nic więcej jak tylko, że był największym przyjacielem nieboszczyka starościca, Michała Żwirskiego.

A ileż za to nagadała się jej staruszka o tym starościcu, swym wychowanku, który obok najburliwszej gwałtowności, najniesforniejszego uporu, łączył najlepsze serce, najszlachetniejszy charakter!

A ten wierny pelen poświęcenia kozak Kość Bulij wspominał zawsze z taką czcią, z takim uwielbieniem nieboszczyka starościca, że nigdy nie mógł na większą pochwałę zdobyć się dla jej ojca jak tylko, „że był przyjacielem jego nieboszczyka pana.“

— Obadwaj byli jak jedna dusza i jedno ciało — mawiał stary kozak.

I dla tej jednej przyczyny gotów był w każdej chwili dla jej ojca do najwyższego posunąć się poświęcenia, dla tej przyczyny dzielił z nim najsroźsze niebezpieczeństwa, narażał bez wahania wolność i życie, oddał się ślepo duszą i ciałem jego daleko sięgającym zamiarom.

A te zamiary miały urzeczywistnić się pomyslnie?...

Gdyby się wykryły przed czasem, albo rozbiły nieprzyjaźnie?...

Na tę myśl zimny dreszcz wstrząsł dziewczynę od stóp do głowy: nie śmiała się nawet zastanawiać dłużej nad tem i z największym natężeniem siliła się nadać inny zwrot, inny bieg swym rozbudzonem marzeniom.

I mimowolnie Julusz nasunął jej się przed oczy. Miała go widzieć dzisiaj, miała z nim mówić swobodnie, miała nawet przyczynić się jakoś do wybawienia go od groźnego ciosu...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Żandr), jak już wiadomo, popierał w całej rozciągłości oskarżenie względem obu podsądnych. Jego zdaniem, pobudką zbrodni była walka o byt, walka na śmierć i życie. Białkowscy, pozbawieni miejsca, spotykając odmowę wszędzie, dokąd się udawali, nie zawahali się przy pomocy trucizny usunąć współzawodników. Przy obdukcji trupa Jana Kurana ślady arszeniku skonstatowano niezawodnie, lecz brak tam jeszcze pewniejszych dowodów, stwierdzających udział podsądnych w otruciu. Natomiast wina ich nie ulega już najmniejszej wątpliwości w nieudanej zbrodni otrucia Kucharskiego i Czarnckiego, a fakt ten i na poprzednią zbrodni rzuca światło jaskrawe, ukazując domniemanych jej uczestników. Tym sposobem wina podsądnych w zakresie wskazanym w akcie oskarżenia nie ulega wątpliwości, tem bardziej, iż wyjaśnienia przez nich złożone, albo nie obalają w niczem obciążających ich poszlak, albo też brzmią sprzecznie z wiarygodnymi faktami, wykrytymi przez śledztwo.

Obronca Białkowskich, adw. przys. Henryk Krajewski (wyznaczony z urzędu), podzielił swoją obronę na dwie części: obiektywną i subiektywną. W pierwszej z nich obrońca wspominał naprzód, iż co do otrucia przez Białkowskich Jana Kurana nie ma bezwzględnie żadnych dowodów ponieważ podsądnych nie dotyczy zgola opowiadanie dwunastoletniego chłopca o jakimś bladym żydzie, który denata wódka w polu częstował. Kwestję więc tą, dla oczyszczenia pola dyskusji, pominąć należy zupełnie, ażeby tem słuszniej można było ocenić zarzut dwukrotnego usiłowania otrucia. W tym względzie punkt ciężkości oskarżenia polega na analizie mikro-chemicznej, dokonanej przez magistra farmacji nad serem i bułką. Otóż przedewszystkiem podać można w wątpliwość tożsamość tych przedmiotów. Zresztą sama analiza była bardzo niedokładną. Nie użyto przy niej aparatu Marscha i nie wykazano ilości zawartego w serze i bułce arszeniku, zadawalniając się ogólnikowym orzeczeniem, iż dostrzeżona w przedmiotach pomienionych doza trucizny była śmiertelna. Na rezultatach tak niedokładnego rozbioru, nie można oczywiście polegać stanowczo.

Również przebieg choroby Kucharskiego i Czarnckiego nie pozwala jeszcze wnosić a tem, iż spożyli oni arszenik, ponieważ według Caspera, do koniecznych w razie otrucia arszenikiem objawów należą: palenie gardła, ogólne osłabienie, diarja i kureze.

Tak więc obiektywne dowody nie nasuwają niezbędnie wniosku otrucia. Nie można go wysnuć i z subiektywnych danych. Przedewszystkiem nie ma tu motywu, gdyż walka o byt nie grała tu żadnej roli, skoro Białkowski i bez tego otrzymał żądane miejsce. Zeznania świadków żadnych dowodów poważnych nie dostarczyły. Wszystkie one wypłynęły z pogłosek, które przed sądem wtedy tylko znaleźć mogą wiary i znaczenie, gdy je fakty popierają. Tymczasem tutaj netylko takich faktów nie ma, lecz przeciwnie wiadomo, iż pogłoski wypłynęły z plotek, rozsiewanych przez ograniczonych i niechętnych. Tą drogą utworzyła się wiejska legenda o trucicielu-znachorze, który — boć i to opowiadali zabobonni wiejscy plotkarze — dawniej mógł zmarować każdego, kogo chciał, lecz potem odbył pielgrzymkę do Częstochowy i pojednał się z Panem Bogiem.

W końcu obrońca dodał, że niewinność Józefa Białkowskiego, na którym żadne nie ciąży poszlaki, jest oczywista, co się zaś tyczy Jakóba B., to może on nleż odpowiedzialności chyba z art. 1486 lub 1487 kod. karnego, jeśli wogóle sąd nie uzna za możliwe niewinnie go zupełnie.

Sąd przychylił się w części do wniosków obrońcy, uniewinniając zupełnie Józefa Białkowskiego, jak również i ojca tegoż w zarzucie otrucia.

Natomiast uznano winę Jakóba Białkowskiego w zarzucie dwukrotnego usiłowania otrucia, za co też skazano go na pozbawienie wszystkich praw stanu i dziesięć lat ciężkich robót w twierdzach, a potem na osiedlenie na Syberji do końca życia.

Fr. N.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

W ministerjum sprawiedliwości powstały dwie komisje — przygotowawcza i wyższa, mające na celu opracowanie przepisów o sposobach wprowadzenia ustaw hipotecznych w Cesarstwie; wprowadzenie ksiąg ma być początkowo dobrowolne.

Celem zmniejszenia zebraństwa między żołnierzami wysłużonymi i dymisjonowanymi, władze administracyjne zamierzają utworzyć w każdym okręgu wojennym specjalny kapitał na zapomogi i wsparcia; fundusz ten powstać ma z opłat, wnoszonych przez osoby, uwolnione od powinności wojskowej skutkiem przysługujących im ulg.

W zarządzie departamentu poczt poruszoną została dość ważna dla miast sprawa zreformowania poczty miejskiej i oddania jej obsługi w ręce osób prywatnych. Do rozpraw w kwestji tej dała początek oferta jednego z biur komisowych w Petersburgu, które podjęło się doręczania listów miejskich za pomocą posłańców, najpóźniej w przeciągu sześciu godzin od chwili włożenia listu do puszek. Dziś dochody z poczty miejskiej pomimo opłaty wynoszącej w Petersburgu i Moskwie kop. 5, w pozostałych zaś większych miastach kop. 3, nie są zbyt wysokie, ponieważ publiczność nie ma zaufania do przesyłania listów pilniejszych, które za ledwo w 24-y godzin dostają się do rąk adresata, z drugiej zaś strony, przy używaniu listonoszów etatowych do doręczania wszelkiej korespondencji, pośpiech listów miejskich nie może być osiągnięty. Objęcie więc tego działu pocztowego przez domy komisowe kaucjonowane, jest projektem zasługującym na uwagę. Projekt ten oddany został pod opinie p. ministra spraw wewnętrznych. Objęte projektem są tylko miasta: Petersburg, Moskwa, Warszawa, Odessa, Ryga i Kijów, w których korespondencja miejska jest bardziej rozwinięta.

Ministerjum komunikacyi postanowiło łączyć wszystkie stacje telegraficzne, jakie będą otwarte w pierwszym półroczu r. b., z urzędami pocztowymi.

Z powodu nieustannej wilgoci psującej planty kolejowe, na kolejach żelaznych przedsięwzięto roboty około usypywania i umacniania nasypów.

Na kilku kolejach południowych mają być zaprowadzone szyny stalowe.

Według notowań policji przesłanych magistratowi, kompanja asenizacyjna zaniedbała swoich obowiązków tylko na 49-iu ulicach, które od kilku dni zalegają sterty błota, śniegu i lodu. Ulice te stanowią prawie cały cyrkuł bielański i powązkowski, Stare Miasto i Powiśle. P. prezydent obożył przeto z tego względu zarząd kompanji karą stu rubli. Jeżeli oczyszczenie jednej ulicy kosztuje tylko trochę więcej niż 2 rs. 4 kop., to już kompanja źle na tem nie wyjdzie...

Posesja nr 1347E przy ulicy Mazowieckiej, rozdzieloną będzie na dwie posesje, z których jedna przyłączoną zostanie do posesji nr 408/9 Towarzystwa kredytowego miejskiego od strony ulicy Włodzimierskiej.

Kasa miejska wyegzekwowała w ubiegłym tygodniu należności bieżących rs. 8,923 k. 56, oraz zaległości rs. 10,570 k. 47; pozostaje do wyegzekwowania należności bieżących rs. 1,357,890 k. 76, oraz zaległości rs. 691,534 k. 34.

Jakkolwiek analiza piwa nie doprowadziła do innego rezultatu, jak chyba do stwierdzenia, iż pijemy piwo złe, z rozporządzenia władzy policyjnej ma być przedsięwzięta analiza wina ze wszystkich składów naszych winiarni warszawskich. Celem uniknięcia możliwego w takich razach podejrzenia, delegowaną zostanie specjalna komisja do zwiedzenia piwnie mieszczących w sobie składy win i ztąd z różnych butelek i beczek wybierze próbki różnych gatunków wina, które zostaną opieczetowane w osobnych butelkach pieczęcią właściciela. Próbki te będą następnie poddane analizie, której rezultat zostanie podany do wiadomości publicznej a nadto kupecy używający do preparowania wina szkodliwych dla zdrowia surogatów, będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Nowozbudowana walcownia żelaza na Nowej Pradze, pomiędzy plantem kolei nadwiślańskiej i galęzią kolei obwodowej zaraz w pierwszych dniach przyszłego miesiąca otwarta zostanie. Fabryka zajmuje znaczną przestrzeń i mieści się w niezbyt wysokich budynkach zbudowanych z żelaza i ogniotrwałej cegły, stojących od siebie w znacznych odstępach. Koniec pieca wznosi się do wysokości ośmiu pięter i góruje nad przyległą Nową Pragę. Odnoga kolejowa z kilkunastoma zwrotnicami wprowadzona jest do środka fabryki. Walcownia zajmować będzie przeszło 1,500 robotników, z których wielu sprowadzono z hut i pieców górniczych w okolicy Dąbrowy i z kieleckiego.

Biuro sędziego pokoju oddziału VIII-go przeniesione zostało do domu pod nrem 7-ym przy ulicy Hożej, sędzia zaś pokoju oddziału XIII-go przeniósł się pod nr 11 przy ulicy Dzielnej.

Wieczór tańczący na gruncie Towarzystwa... muzycznego przeciągnął się wczoraj do godziny 2-jej w nocy...

Z teatru i muzyki.

Stan zdrowia Żółkowskiego polepszył się znacznie.

Ulubiony artysta wystąpi prawdopodobnie w piątek lub sobotę.

Zapowiedziany przyjazd M. Bałuckiego uległ zwłoce.

Koncert na rzecz Moniuszkowej.

Słyszeliśmy, iż w ciągu przyszłego miesiąca urządzonym zostanie na rzecz niezamożnej wdowy po niezapomnianym twórcy „Halki” koncert instrumentalno-wokalny, złożony przeważnie z dzieł mistrza. Między innymi wykonane będą „Dziady”, z udziałem pierwszorzędnych sił wokalnych.

Słowa mickiewiczowskie wygłosić mają: p. Marczełło-Chraszczewska i p. Kotarbiński.

Jest również nadzieja pozyskania dla pięknego projektu pomocy Królikowskiego.

Koncertem, złożonym z trzech części, dyrygować mają naprzemian trzej kapelmistrzowie opery warszawskiej, pp. Rebieczek, Münchheimer i Quattrini.

Nie wątpimy, iż ogół poprze najchętniej ten pomysł filantropijny, który zapewni ma wdowie po lirniku naszym i córce jego wolniejszą od trosk materialnych dolę...

Markietanka.

W zeszłym tygodniu zmarła w naszym mieście Weronika z Brzeźców Puchalska, wdowa po b. podoficerze b. wojsk polskich.

Staruszka przed laty pięćdziesięciu kilku dobrze znana była wojskowym, a szczególnie z 8-go linjowego pułku, jako markietanka.

„Wercia”, jak ją podówczas nazywali żołnierze, utrzymywała rodzaj kramiku i wędrowała z pułkiem na zimowe leże do Pułtuska, w lecie zaś urządziła swój kramik w obozie pod Warszawą.

Początkowo funkcje pułkowej markietanki pełniła jej matka, kiedy ta jednak zmarła, 18-letnia Wercia sama dalej uprawiała ten proceder.

Dziewczę pomimo tysiącznych pokus, pozostało uczciwym i wkrótce wyszło za mąż za podoficera Puchalskiego, który jednocześnie był ordynansem ówczesnego pułkownika Skrzyneckiego.

Puchalski po wyjściu z wojska był długi czas ekonomem w dobrach Krasne w Galicji, gdzie też życie zakończył, a wdowa po nim przybyła ze skromnym kapitałem do jedynej córki zameżnej w Warszawie.

Na pogrzebie „markietanki Werci” nie było nikogo z dawnych wiarusów.

Bo też i tych niewielu już po świecie rozproszonych pozostało...

Nowość.

Okazywano nam tekę do nut nabytą w jednym z tutejszych sklepów galanteryjnych.

Posiada ona z jednej strony wyciśniętą podobiznę Stanisława Moniuszki, z drugiej zaś napis „Muzyka”.

Nowość ta *comme de raison* sprowadzona została z zagranicy.

Misterne laski.

Na Nowym Świecie stał wczoraj wieśniak, proponując przechodniom nabycie dwóch lasek, które trzymał w ręce.

Były to grube dębowe kije rzeźbione nader delikatnie i misternie.

Poczynając od wierzchołka wyobrażone były w całkowitej postaci rozmaite figury postępujące po stopniach wężykowato aż do końca lasek.

Za zmudne i kunsztowne dzieło domorośli rzeźbiarz żądał po rs. 10 za sztukę...

Rozumie się, iż amatorów nie znalazł.

Domorośli satyrycy.

Niektórzy roznosiciele szopek, oprócz niuniknionych a tradycyjnych scen i figur, wprowadzili do repertuaru swojego ciekawą innowację.

Przedstawiają oni na swych minimalnych scenach kilka osobistości, które w ciągu r. z. zasłużyły sobie na ujemnego rodzaju popularność...

Wystawieniu towarzyszą śpiewki *ad hoc* skleione, z których zapamiętaliśmy jedną:

Teraz puszcza się w lansjera

... skiego kasjera

Osoba,

Która mając brzydkie żądze,

Zabrała wielkie pieniądze,

Do zamorskiej Ameryki

Zmyka mimo lament, krzyki,

Jak wam się to podoba?

W rezultacie szatan sprząta grzesznika ku zadowoleniu widzów.

Smutna popularność!

Także kwestja.

A. Wolf, głośny feljetonista *Figara*, w obszernym wstępnym artykule opisał niedawno przygodę pewnego młodzieńca, który wynajął mieszkanie bardzo drogo na lat pięć, z poleceniem właściciela domu, iż znajdzie tam potrzebny spokój do pracy...

Był bowiem literatem z profesji.

Tymczasem po kilku dniach córka gospodarza zaczęła go tak bombardować grą swoją na fortepianie, na którym ćwiczyła się kilka godzin dziennie, iż

biedny literat nietylko pracować nie mógł, ale zaczynał.. dostawać bzika!

Nareszcie za poradą prawników rozpoczął proces z zupełną nadzieją, iż go wygra, wymówił sobie bowiem z góry spokój.

Cóżby powiedział ów młodzieniec, ówi prawnicy i p. A. Wolf, gdyby się znaleźli w położeniu pewnego młodzieńca warszawskiego, mieszkającego na jednej z główniejszych ulic, w pięknym i silnie załudnionym domu?

Mieszka on w jednej tylko połowie frontu domu, a słyży — mówimy najrzetelniejszą prawdę — pięć fortepianów na piętrze trzecim, dwa fortepiany na drugim, dwa fortepiany na pierwszym!

Wszystkie te fortepiany grają czasami równocześnie, często towarzyszy jednemu z nich śpiew basowo-gardłowy i skrzypce...

Ponieważ młodzieniec mieszka w prostej linii tej całej baterji instrumentów, czyli na przestrzał, znajduje się więc obecnie po dwóch tygodniach zamieszkania w stanie takiego rozdrażnienia, iż nie może pomyśleć o niczem, a więc i o procesie, krewni jednak zamysłają przedewszystkiem przeniesić go do domu zdrowia, w razie zaś jego śmierci wytoczyć proces właścicielowi i lokatorom o morderstwo, dokonane z premedytacją...

Mówiąc jednak prościej, zapytujemy i prosimy o radę: co począć ma biedny śmiertelnik, wzięty naraz w tyle ogni przez instrumenta zadające śmierć powolną, ale tem skuteczniejszą?

= *Nomen omen.*

Nazywał się Józef Trębacz i był synem kolonisty z Jablonny.

Wzięty do wojska, dziwnym zbiegiem okoliczności został zaliczony w poczet muzykantów, czyli Trębacz został trębaczem.

Po ukończeniu służby wojskowej, grywał w kapelach podwózkowych, lub też solo w różnych ogródkach i szyneczkach podmiejskich.

Oprócz trąbienia na trąbce, nauczył się trąbić może jeszcze lepiej z butelki...

To go ostatecznie zgubiło...

I nasz Trębacz z trąbką pod pachą znaleziony został wczoraj rano prawie bez duszy pod parkanem na Nowej-Pradze.

W parę godzin później, pomimo pomocy lekarskiej, życie zakończył.

= Coś nowego.

Pewien skład bielizny w drukowanym spisie przedmiotów posiadanych na sprzedaż wymienia między i nemi „ręczniki do froterowania ciała”.

Dotychczas w karnawale słyszeliśmy tylko o „froterach tancecznych”, a w innych porach roku, jak świadczą wieloliczne ogłoszenia, „nie ma już froterów”, ale za to dowiadujemy się, iż są „froterowanie”...

= „Tu się wyrrywają zęby i golenie”.

Oto napis przyozdabiający pewny zakład felczerski...

Mniejsza już o zęby, ciekawi tylko jesteśmy w jakim celu pan golibroda wyrrywa swoim klientom golenie?

Byłażby to nowa metoda lecznicza?...

= Zdania.

... Każdy wybrzyk rozkoszy musi być zrównoważony przez taką ilość przykrości i smutku; nie wydaje się bezkarnie w jednym roku części dochodu z roku następnego...

... Wolność jest solą ludzkości, lecz władza jej chlebem...

... Każdy rodzaj zwierząt ma swoją chorobę; rodzaj ludzki ma komorne: jest to choroba chroniczna, która co trzy miesiące przechodzi w stan ostry...

... Dla utrzymania od kobiety jakiegokolwiek bądź czynu, trzeba jej prawie zawsze przyrzec szczęście drugiego...

= Małe nieporozumienie.

Profesor astronomji oblicza bieg komety.

— Kiedy pan będzie jadł zrazy? — zapytuje go kucharka.

— Dnia 28-go lutego roku 1975-go — odpowiada astronom.

= *In extremis.*

W dniu wczorajszym odbyła się w jednym z domów dość rzadka ceremonia ślubu dawanego *in extremis*.

Pania młoda była umierająca kobieta, a chodziło tu o uprawnienie dzieci.

Małżonka po dokonaniu obrzędzie żyje dotychczas...

= Skutki wichury.

Otrzymujemy jeszcze kilka dalszych szczegółów z okolicy i miasta o skutkach wczorajszego wichru.

Na szosie radzyńskiej w pobliżu od Warszawy zaważyła się szopa, w której było trzech robotników.

Z tych jeden Piotr M. poniósł ciężkie rany, dwaj inni wyszli bez szwanku.

Na Solcu Ludwik H., zraniony został w głowę spadła z dachu dachówka.

Za rogatką jerozolimską wyrwała się topela i upadła na karotę jadącą właśnie po szosie.

Całe pudło zostało splaszczone, z ludzi przecież nikt szwanku nie poniósł.

Pociągi na wszystkich kolejach z powodu wichru uległy opóźnieniu, komunikacja telefoniczna też na tem ucierpiała.

= Kradzież mosiądzu.

Na Czystem miejscowy strażnik ziemski odkrył skład mosiądzu kradzionego.

Jak się przekonano mosiądz ten kradli znani złodzieje bracia Kutnowscy ze składów artyleryjskich i z magazynów kolei obwodowej.

Wartość znalezionej kradzionego mosiądzu wynosi około 800 rs.

Obu złodziei aresztowano.

= Wypadek.

Na Trębackiej rozbiegły się konie zaprzężone do karoty, którą jechał JE. ks. biskup Włodowski.

Konie natychmiast zostały powstrzymane, przyczem jedna z osób przechodzących poniósł szwank leższy.

= Podrzuśnięcie.

Na Wilczej pod nrem 2 znaleziono na schodach podrzuśnię niemowię pięci letnią, leżącą pół roku życia.

Podrzuśnięcie odesłano do szpitala Dziesięcika Jezusa.

= Poparzenie.

W dniu wczorajszym w fabryce makaronu na Ogródowej Franciszek B. przez nieostrożność oparzony został ukropem. Rany na twarzy i rękach są ciężkie.

= Nagła śmierć.

W dniu wczorajszym na Brackiej pod nrem 3 zmarła nagle z niewiadomej przyczyny Aleksandra B., żona kapitana. Liczyła 26 lat wieku.

Na Targowej w szynku, wskutek nadmiernego użycia trunków zakończył życie Stanisław K.

= Budżety miast.

Miasta gubernji kieleckiej wygotowały już budżety swoich dochodów i wydatków na r. 1884-ty.

Według tych preliminarzy Kielce spodziewają się dochołu w sumie rs. 26,301 kop. 67, Pińczów — 5,123 k. 72, Działoszyce — 2,350 k. 17, Chmielnik — 3,073 k. 32, Chęciny — 7,801 k. 85, Miechów — 4,382 k. 93 i Olkusz — 5,695 kop. 24.

Wydatki zaś Kielce obliczają w sumie 23,306 rs. 88 k., Pińczów — 1,885 k. 32, Działoszyce 1,802 k. 72, Chmielnik — 2,419 k. 92, Chęciny 7,632 kop. 44, Miechów 4,208 k. 66 i Olkusz 5,695 kop. 64.

Ogółem dochody wszystkich miast mają dać sumę 54,728 rs. 90 kop., wydatki zaś — 46,901 k. 59.

= Nadużycia kolektorów.

Z jednego prowincjonalnego miasta otrzymujemy doniesienie, iż cena losów loteryjnych do klasy pierwszej w bieżącym półroczu poszła w górę.

W przeszłym półroczu kolektorzy „nie mieli losów” do klasy pierwszej dla tych nabywców, którzy nie zgodzili się dopłacić dodatkowo pół rubla do ówiartki.

Obecnie mają losy, ale tylko dla tych, którzy tak są przekonani o swoim szczęściu, iż do nabytej ówiartki, oprócz ceny właściwej dopłacają rubla.

Jeżeli tak dalej pójdzie, to w niedalekiej przyszłości kolektorzy loteryjni będą wymagali ażeby gracze placili im z góry gotówką połowę wygranej, jaka na los kupiony według planu paść może.

Czy myśli kto na serio o położeniu tamy tym krzyczącym nadużyciom?

= Do naśladowania!

W zeszłą niedzielę piotrkowianie urządzili zabawę publiczną w sali Skibińskiego.

Zebrało się ogółem 130 osób, do tańca stanęło 46 par.

Strójów nie było żadnych, same tualety wizytowe!

Dzięki tej skromności w ubiorach bal przeszedł niezmiernie wesoło.

Więcej takich „skromnych” zabaw...

= Charakterystyczne

Z Dąbrowy górniczej donoszą nam, iż w dniu 19-ym b. m. odbył się bal w sali miejscowego klubu. Liczni goście ochoczo się bawili do godziny 6-ej z rana.

Ogólna wesołość, przerwał tylko, już pod koniec zabawy, epizod mały, ale charakterystyczny.

Oto w czasie paury w tańcach zemdlala jedna z dam, przyczyną zaś tego był afront, wyrządzony jej przez żonę któregoś z urzędników fabrycznych.

Afront był wymierzony przeciwko stanowisku społecznemu panny X., jako... guwernantki! Doprawdy nigdy byśmy nie przypuszczali, ażeby w Dąbrowie, zamieszkałej przez ludzi pracy i zarobku, panowały zasady kastowe!...

= Z Sieradza donoszą nam:

Nietylko Warszawa może się pochwalić, czy też zasmucić, iż posiada w swoich murach sprytnych rzeźmięszków.

I u nas w Sieradzu pojawili się niepospolici majsterkowie.

Pewnego poranku przybyło poczta dwóch panów

i zanim zajęli numer w hotelu, udali się do restauracji dla spożycia śniadania.

Tu zasiedli przy jednym stole z panem B., sędzią gminnym z pod Sieradza.

Zawiązała się wnet rozmowa a następnie znajomość.

Pan B. dowiedział się, iż rozmawia z obywatelem z poznańskiego, którzy poszukują majątku w okolicy Sieradza.

Postawiono butelki, które dopomogły do bliższej jeszcze znajomości, a nawet pan B. zaprosił obu panów do siebie na wieś.

Oświadczyli oni gotowość natychmiastowego korzystania z tych zaprosin.

Nie będziemy powtarzali dalszych skutków odwiedzin tych panów, w kilka dni jednak później okazało się, iż byli to poszukiwani oddawna złodzieje ze Zduńskiej Woli.

Nakradli oni różnych przedmiotów w wielu domach w Sieradzu a odgrywając rolę obywateli z poznańskiego naciągali pana B. na grubą sumę.

— Mniejsza już o pieniądze — rozpowiadał cały wzburzony pan B. — ale jak ja mogłem złodziei fetować u siebie w domu.

Ptaszków schwymano, nie znaleziono jednak przy nich pieniędzy ani skradzionych rzeczy.

= Rabsusie.

Z Proskurowa piszą do nas co następuje:

W dniu 20-tym grudnia z. r., w nocy, kilku rzeźmięszków, przybywszy do młyna we wsi Hruzwicy, wyłamali drzwi i splądrowawszy młyn zabrali wszystko co było: mąkę, zboże i t. d.

Z łupem udali się następnie rabsusie do Proskurowa dla zbycia swego towaru jednemu z handlarzy.

Los jednakże obciał inaczej.

Obudziwszy się na drugi dzień i znalazłszy pustki w młynie, młynarz udał się w pogoń i wszystkie ułożone jeszcze na sianach znalazł w Proskurowie...

Zastanawiającą jest ta cześć zbrodniarzy, iż nietylko duże miasta obfitują w kradzieże i że nas także ta plaga trapi, wyprowadzanie zaś koni ze stajni, jest tak powszechną rzeczą, iż na to nikt już nawet nie zwraca uwagi."

ZE ŚWIATA

× Polak. Piotr Rzewczyński, majtek na okręcie „Terrible” po dwudziestolętnich usługach w armji morskiej angielskiej, zmarł w podróży z Ameryki. Czasopismo *Army and Navy Gazette* donosząc o tem, nadmienia, iż przed zgonem swoim powierzył Rzewczyński szkatułkę wartościową kapitanowi, z poleceniem aby ją odesłał do kraju według wskazanego w niej adresu. Po otwarciu dokonaniem w ministerjum spraw zagranicznych, znaleziono w szkatułce... włosy matki i garść polskiej ziemi; skutkiem czego od wysyłki odstąpiono.

× Wynalazek. Ośroć wyższej broni, Kosiński, wynalazł tani przyrząd oświetlenia parowców elektrycznością. Próby na morzu, ażowskiem robione przyniosły pożądane rezultaty. Czasopismo *Nature* daje za przyrządu tego pochlebną ocenę.

× Jan Brahms otrzymał od swojego wydawcy za najnowszą „Symfonię” (F-dur) honorarium wynoszące 36,000 marek! Jeszcze dotąd nie wypłacono nigdy za jedną symfonię tak znacznej kwoty. Raff za najprzejdniejszy swój utwór symfoniczny „W lesie” otrzymał zaledwie 60 talarów.

× Potwornej zbrodni widownią stała się dnia 18-go b. m. osada Neukamp, położona na drodze między Leichlingen i Neukirchen. Były malarz, Fuchs, zamordował w biały dzień wracającą do domu 19-letnią córkę sąsiada swojego Lottnera. Napadłszy na nią podstępnie o kilkanaście staj od mieszkania, podciął jej gardło i w usta jej krew zalał... zatknął fajkę. Na krzyk nieszczęśliwej wybiegł jej ojciec, którego morderca spotkał wystrzałami z rewolweru i trupem położył. W chwilę potem strzela do matki dziewczyny i zabija ją. Zbiegli się ludzie, a Fuchs strzela w gromadę raniąc niebezpiecznie kilka osób. Wreszcie wystrzelawszy naboje chroni się do własnego domu, gdzie ze wszech stron się zamyka. Sprowadzona z Opladen policja wyłamawszy drzwi znalazła mordercę leżącego na ziemi z poderżniętym gardłem... Przyczyną okropnej rzezi była zemsta; Fuchs bowiem podejrzewał swoich sąsiadów o wydanie go w ręce sprawiedliwości za popełnioną kradzież.

× Senator pod pieczęcią. Jeden z członków francuskiej izby wyższej zawiązał stosunek z ujmującą gwiazdą teatralną. Niebawem jednak wysledzony został przez żonę, która postanowiła wytoczyć mężowi proces o złamanie wiary małżeńskiej. Do tego jednak niezbędne było schwytywanie czulej pary na śłodkiem *tête-à-tête*. Oburzona małżonka dowiedziała się wszystkich szczegółów i podała urzędnikowi policyjnemu dokładnie adres i godzinę. Senator jednak, ani na wezwanie ko-

